

Tisztelt Elnök Asszony!
Tisztelt Közgyűlés!
Hölgyeim és Uraim!

A Magyar Tudományos Akadémia nevében nagy tisztelettel, örömmel és sok szeretettel köszöntöm Önöket az Erdélyi Múzeum-Egyesület közgyűlésén.

Számomra ez az alkalom mindig többet jelent egy hivatalos jelenlétnél. *Itt nemcsak egy intézmény működését látja az ember, hanem egy olyan közösséget, amelynek története, jelenléte és jövője egyaránt kézzelfogható.*

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület és a Magyar Tudományos Akadémia közötti együttműködés *nem új keletű, hanem történeti léptékű szellemi kapcsolat.* Már az alapítás idején jelen volt ez a kötelék: amikor Mikó Imre megfogalmazta az Egyesület létrehozásának szükségességét, az Akadémia részéről is figyelem és támogatás kísérte ezt a törekvést. Nem véletlen, hogy már akkor felmerült az a gondolat, hogy *ez az intézmény nem csupán múzeum lesz, hanem egyfajta tudományos központ,* amely bizonyos értelemben az Akadémia erdélyi párjaként is értelmezhető.

Ez a történeti alap azóta is meghatározza kapcsolatunkat.

A Magyar Tudományos Akadémia *létrejöttétől kezdve figyelemmel kíséri,* támogatja és partnerként kezeli az Erdélyi Múzeum-Egyesületet. Az elmúlt évtizedekben pedig egyre inkább világossá vált, hogy ez a kapcsolat nemcsak hagyomány, *hanem élő és nélkülözhetetlen együttműködés is.*

Az elmúlt 6 év, azaz két akadémiai ciklus tapasztalata különösen megerősítő ebből a szempontból. Egyértelműen látszik, hogy az EME szerepe az erdélyi tudományos életben nem csökkent, hanem kifejezetten megerősödött, és *az Egyesület ma már nemcsak jelen van, hanem szervezi, alakítja és összefogja a tudományos teret.*

És különösen fontos az, hogy ezt nemcsak intézményi szinten teszi, hanem közösségi módon.

Engedjenek meg egy személyes megjegyzést.

Az elmúlt években több alkalommal volt lehetőségem részt venni az EME rendezvényein, illetve a Magyar Tudomány Napja Erdélyben programjain. *Ezek az alkalmak számomra mindig kiemelkedő élményt, szellemi feltöltődést is jelentettek.* Jórészt azért, mert itt nem egyszerűen előadások hangzanak el, hanem valódi találkozások történnek, aminek során *különböző szakterületek képviselői, különböző intézmények, és nem utolsósorban különböző generációk kapcsolódnak össze.*

Azt tapasztaltam, hogy az EME az egyik legsikeresebb és legéletképebb tudományos fórum a régióban. Az általa szervezett rendezvénysorozatok nemcsak bemutatják a tudományos eredményeket, hanem az események során hálózatok épülnek, közösségek formálódnak, és irányt adnak.

És talán ez a legfontosabb: itt a tudomány valóban közösségi ügyé válik.

Tisztelt Hallgatóság!

Ha csak az elmúlt egy év tevékenységét tekintjük – az elnöki tájékoztató és a közgyűlési dokumentumok alapján –, akkor is egy rendkívül aktív, sokrétű és tudatosan építkező intézményt látunk.

Ez a teljesítmény azonban nem magától értetődő. E mögött nagyon *sok munka van; szervezés, kitartás, elkötelezettség.* És ezt itt, a mai közgyűlésen is lehet érezni.

Mindez azt üzeni, hogy Erdélyben ma is szükség van egy ilyen intézményre. Egy olyan keretre, amely képes összefogni a tudomány művelőit, teret adni a gondolkodásnak, és tovább vinni azokat az értékeket, amelyekre ez az intézmény épült.

Jól tudjuk, hogy ebben a munkában meghatározó szerepe van a vezetésnek is.

Egy ilyen közösség csak akkor tud hosszú távon működni, ha van, aki nemcsak irányítja, hanem életben tartja, mozgásban tartja, összetartja. Az Akadémia nagyra értékeli ezt a munkát. Jól látható, *hogy az Erdélyi Múzeum-Egyesület élén olyan vezető áll, aki valóban*

motorja az intézménynek, akinek munkáját az MTA a legmesszebb menőkig elismeri, és biztosítja a két intézmény közötti kapcsolat folytonosságát.

Hölgyeim és Uraim!

A Magyar Tudományos Akadémia számára az Erdélyi Múzeum-Egyesület nemcsak egy fontos partner, hanem *egy olyan közösség is, amely a magyar tudomány egészének szerves része.*

„Minden nemzet a maga nyelvén lett tudós, de idegenen sohasem.”

Ez a szállóigévé vált gondolat Bessenyei György *Magyarság* című, 1778-as röpiratából származik, és nagymértékben hozzájárult a mai Magyar Tudományos Akadémia megalakulásához 1825-ben. A tudós testület eredeti szándéka Széchenyi szavaival: *„a nemzetiség és a nyelv erősítése, terjesztése és pallérozása”* volt.

A magyar nyelvnek, a tudomány anyanyelven való művelésének különös jelentősége van ott, ahol a kutató nem a többségi nemzethez tartozik. Hozzájárul a nemzeti identitás és kultúra ápolásához.

Ezért is fontos ez az együttműködés, és meggyőződésünk, hogy ez nemcsak fennmarad, hanem tovább erősödik majd.

Engedjék meg, hogy kifejezzem az Akadémia elismerését, köszönetét az eddig végzett munkájukért és egyben biztatását a folytatásra.

Végül, az a különös megtiszteltetés számomra, hogy átadhatom a Magyar Tudományos Akadémia elismerését Bitay Enikő elnökasszonynak.

Tudjuk mindannyian, hogy a tudományművelés és -szervezés önmagában is nemes feladat, de ha ezt valaki olyan meggyőző erővel, telve energiával, fáradhatatlanul végzi évtizedeken át, ahogy elnökasszony teszi ezt, meghatványozódik ennek a tevékenységnek az értéke és az eredményessége egyaránt.

Így szól elnök úr méltatása:

*A Magyar Tudományos Akadémia elnöke az **MTA ezüst emlékérmét adományozza** Bitay Enikő akadémikus részére az erdélyi magyar tudóstársadalom tudományművelésének otthon adó intézményrendszer kiszélesítéséért és az elmúlt évtizedekben a Magyar Tudományos Akadémiával szoros együttműködésben való, elkötelezett és sikeres működtetéséért.*

Freund Tamás, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke

Budapest, 2026. március 28.